

**IŠVADA DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO
VALSTYBINĖJE AUGALININKYSTĖS TARNYBOJE PRIE ŽEMĖS ŪKIO
MINISTERIJOS**

Viešojo sektoriaus subjektas, kuriame atliktas KPT nustatymas (struktūrinis padalinys, skyrius, veiklos sritis (jei skirstyta))	Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Agrochemijos skyrius, regioniniai skyriai
Asmenys (subjektai), atlikę viešojo sektoriaus subjekto KPT nustatymą	Teisės ir personalo skyriaus vyriausioji specialistė Giedrė Derenčienė
Analizuotas laikotarpis	2021-01-01/ 2022-03-31
Nustatytos korupcijos rizikos	
Raudonas prioretizacijos lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)	-
Geltonas prioretizacijos lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)	Balas 15. Galimai netinkamas poveikio priemonių taikymas neregistruotų, falsifikuotų ar netapačių augalų apsaugos produktų įvežimo ir tiekimo rinkai atvejais
Žalias prioretizacijos lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)	-
Kita informacija	
Kiti reikalingi pasiūlymai (pagal poreikį)	-
Pridedami priedai Korupcijos rizikos registro lentelė 1 vienetas	-
Pasirašantis asmuo: Direktorius Sergejus Fedotovas	 (parašas)
Išvadą parengęs asmuo: Vyriausioji specialistė Giedrė Derenčienė	 (parašas)

Teisės ir personalo
skyriaus vedėjas

Aurelijus Kaminskas

2022-08-25

Išvados dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės
nustatymo Valstybinėje augalininkystės
 tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos
priedas

Korupcijos rizikų registro lentelė	
Viešojo sektoriaus subjekto struktūrinis padalinys / skyrius:	Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – VATŽŪM) Agrochemijos skyrius, regioniniai skyriai
Rizika:	Galimai netinkamas poveikio priemonių taikymas Lietuvos Respublikoje (toliau – LR) neregistruotų, netapačių LR registruotiems ar falsifikuotų augalų apsaugos produktų (toliau – AAP) įvežimo ir tiekimo rinkai atvejais
Atsakingas asmuo:	VATŽŪM Teisės ir personalo skyriaus vyriausioji specialistė Giedrė Derenčienė
Esama padėtis (situacijos aprašymas):	<p>Fizinių ir juridinių asmenų veiklą, susijusią su AAP įvežimu į LR, vežimu, saugojimu, naudojimu, tiekimu rinkai, reklamavimu ir tokios veiklos priežiūrą reglamentuoja 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinantis Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB, Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatymas, Augalų apsaugos produktų, saugojimo, tiekimo rinkai, naudojimo taisyklės (patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003-12-30 įsakymu Nr. 3D-564), Augalų apsaugos produktų įvežimo, vežimo taisyklės (patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2018-02-12 įsakymu Nr. 3D-90), ūkio subjektų veiklos saugant, naudojant ir tiekiant rinkai augalų apsaugos produktus priežiūros tvarkos aprašas (patvirtintas VATŽŪM direktoriaus 2015-10-28 įsakymu Nr. A1-675). Atsakomybė už pažeidimus šioje srityje nustatyta Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse (toliau – ANK) ir nuo 2021 m. lapkričio 1 d. -Augalų apsaugos įstatyme.</p> <p>Administracinė atsakomybė už augalų apsaugos produktų įvežimo, vežimo, saugojimo, naudojimo, reklamavimo, tiekimo rinkai reikalavimų pažeidimus fiziniams asmenims, juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nuostatomis taikoma nustačius atitinkamus pažeidimus.</p> <p>2021 m. lapkričio 1 d. įsigaliojo Augalų apsaugos įstatymo pakeitimai, kuriais numatyti atvejai, kai juridiniams asmenims už Augalų apsaugos įstatymo 24 straipsnio 2 dalyje nustatytus pažeidimus (LR neregistruotų, netapačių LR registruotiems ir falsifikuotų AAP įvežimas į LR, tiekimas rinkai) taikoma atsakomybė pagal Augalų apsaugos įstatymo 25 straipsnio 1–3 dalis.</p>

	<p>Augalų apsaugos įstatyme juridiniams asmenims numatytos baudos nuo 10000 iki 20000 eurų (arba nuo 5 iki 14 procentų bendrųjų metinių pajamų).</p> <p>Augalų apsaugos įstatymo pažeidimų tyrimą atlieką ir Juridinio asmens padaryto Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatymo pažeidimo protokolus surašo įgalioji VATŽŪM darbuotojai (VATŽŪM direktoriaus 2021-11-30 įsakymas Nr. A1-703).</p> <p>Augalų apsaugos įstatymo pažeidimams nagrinėti sudaryta nuolatinė komisija bei patvirtintas Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatymo pažeidimų nagrinėjimo tvarkos aprašas (VATŽŪM direktoriaus 2021-11-25 įsakymas Nr. A1-694).</p> <p>Taip pat priimtas naujas Administracinių nusižengimų tyrimų atlikimo, protokolų surašymo ir administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimo Valstybinėje augalininkystės tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos tvarkos aprašas (VATŽŪM direktoriaus 2021-12-15 įsakymas Nr. A1-766).</p> <p>Reglamentavus detalią administracinių nusižengimų ir Augalų apsaugos įstatymo pažeidimų nagrinėjimo tvarką yra užtikrinamas pažeidimų nagrinėjimo skaidrumas, tačiau manytina, kad korupcijos rizikos veiksnys egzistuoja, kuomet dviejuose teisės aktuose (Augalų apsaugos įstatyme ir ANK) už tuos pačius juridinio asmens (ANK įvardinta juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims, o Augalų apsaugos įstatyme – juridiniams asmenims) padarytus pažeidimus, t. y. LR neregistruotų, netapačių LR registruotiems ir falsifikuotų AAP įvežimą, tiekimą rinkai, taikomos skirtingo dydžio baudos: Augalų apsaugos įstatyme - nuo 10 000 iki 20 000 (arba nuo 5 iki 14 procentų bendrųjų metinių pajamų), o Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse - nuo 2000-3000 eurų. Teisės aktuose nėra nustatyti aiškūs administracinio nusižengimo / Augalų apsaugos įstatymo pažeidimo subjekto (toliau – atsakomybės subjektas) nustatymo kriterijai, t. y. kokiais atvejais atsakomybė už juridinio asmens įvežtų į LR ar tiekiamų rinkai LR neregistruotų, netapačių LR registruotiems ir falsifikuotų AAP turėtų būti taikoma juridiniam asmeniui (pagal Augalų apsaugos įstatymą), o kokiais atvejais atsakomybė turi būti taikoma juridinio asmens vadovui ar kitam atsakingam asmeniui (pagal ANK). Taigi kyla klausimas, koku teisės aktu turi vadovautis VATŽŪM darbuotojas, skirdamas baudą juridiniam asmeniui / juridinio asmens vadovui ar kitam atsakingam asmeniui. Toks nesureguliuotas teisinis reglamentavimas sukuria prielaidas korupcijai pasireikšti, nes nesant aiškių kriterijų VATŽŪM darbuotojas savo nuožiūra turi priimti sprendimą dėl atsakomybės subjekto. Įvertinus Augalų apsaugos įstatymo 24 ir 25 straipsnių bei ANK 342 (2) 7 – 10 dalių, 342 (3) 7 – 10 dalių, 342 (4) 7 – 10 dalių nuostatas teigtina, kad „juridinio asmens vadovas“ ir „juridinis asmuo“ (kaip atsakomybės subjektai) laikytini tapačiais subjektais.</p>
Tikimybė:	Vertinimo balas 5. Konkretų rizikos pasireiškimo dažnumą nustatyti sudėtinga dėl situacijai būdingo latentiško, bet

	atsižvelgiant į įstaigos darbuotojų skaičių (288), AAP srities planinių patikrinimų skaičių (2021 m. – 2508; 2022 m. I k. 181), AAP srities neplaninių patikrinimų skaičių (2021 m. – 396; 2022 m. I k. 27), tikėtina, kad per metus būtų bent 3 atvejai kuomet poveikio priemonės turėjo būti taikomos vadovaujantis Augalų apsaugos įstatymu.
Poveikis:	Vertinimo balas 3. Gaunami pasikartojantys konkretūs besikraipančiųjų skundai apie veiklos, susijusios su AAP, srityje ūkio subjektų daromus pažeidimus. Gaunama kitų institucijų informacija apie pažeidimus. Pastebimi pavieniai pranešimai žiniasklaidoje apie AAP įvežimo į LR, tiekimo rinkai, naudojimo pažeidimus.
Rizikos veiksniai:	Atsakomybės už LR neregistruotų, netapačių LR registruotiems ar falsifikuotų AAP įvežimo į LR ir tiekimo rinkai reikalavimų pažeidimus neapibrėžtumas.

**Korupcijos rizikų
prioretizavimo
matrica:**

POVEIKIS	Katastrofinis	5	10	15	20	25
	Kritinis	4	8	12	16	20
	Pastebimas	3	6	9	12	15x
	Žemas	2	4	6	8	10
	Nereikšmingas	1	2	3	4	5
		Labai žema	Žema	Vidutinė	Aukšta	Labai aukšta
TIKIMYBĖ						

Nustatytos(-ų) korupcijos rizikos(-ų) ir (ar) jos veiksmų pašalinimo ar sumažinimo būdai:

Parengti ir pateikti siūlymą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai pakeisti ANK 342 (2) 7 – 10 dalių, 342 (3) 7 – 10 dalių, 342 (4) 7 – 10 dalių nuostatas nustatant, kad atsakomybė už LR neregistruotų, netapačių LR registruotiems ar falsifikuotų AAP įvežimą į LR ir tiekimą rinkai būtų taikoma tik fiziniams asmenims (nenurodant juridinio asmens vadovo ar kito atsakingo asmens), o juridiniams asmenims atsakomybė būtų taikoma vadovaujantis Augalų apsaugos įstatymu.

Veiksmai (atsižvelgiant į pasirinktą būdą):

Nr.		Atsakingas subjektas:	Įvykdymo terminas:
1.	Parengti ir pateikti siūlymą Lietuvos Respublikos žemės ūkio	Agrochemijos skyrius	2022-12-31

	<p>ministerijai pakeisti ANK 342 (2) 7 – 10 dalis, 342 (3) 7 – 10 dalis, 342 (4) 7 – 10 dalis nustatant, kad už LR neregistruotų, netapačių LR registruotiems ar falsifikuotų augalų apsaugos produktų įvežimą į LR ir tiekimą rinkai atsakomybė būtų taikoma tik fiziniams asmenims (nenurodant juridinio asmens vadovo ar kito atsakingo asmens).</p>		
--	---	--	--
